

УДК 7.012:[655.533:087.5](043/2)

Маріам Бухарова, студентка кафедри дизайну

Миронова Ганна Анатоліївна, старший викладач кафедри дизайну,

член-кореспондент Національної академії мистецтв України,

член Національної спілки художників України

Віктор Карпов, науковий керівник, доктор історичних наук, завідувач кафедри дизайну Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ДИЗАЙН КНИГИ «НІЧ ПЕРЕД РІЗДВОМ» ГОГОЛЯ

Анотація. Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню особливостей дизайну книги "Ніч перед Різдвом" Миколи Гоголя та розробці авторського оформлення видання. У роботі розглядаються ключові аспекти книжкового дизайну, включаючи шрифтові рішення, ілюстрації, композиційні прийоми та вибір палітри кольорів, що сприяють створенню атмосфери твору.

Проведено аналіз історичних та сучасних підходів до оформлення класичних літературних творів, а також досліджено вплив візуальних образів на сприйняття тексту читачами. Вивчено стилістичні особливості українського народного мистецтва, що стали основою для створення унікальної графічної концепції видання.

Розроблено комплексний дизайн-контент, що гармонійно поєднує традиційні та сучасні прийоми графічного оформлення. Визначено основні принципи роботи з текстом та ілюстраціями для підсилення емоційного впливу книги. Запропонований дизайн сприяє не лише естетичному сприйняттю, а й підкреслює культурну цінність твору.

Ключові слова: книжковий дизайн, ілюстрація, айдентика, графічне оформлення, типографіка, композиція, візуальне мистецтво, українська культура, літературна класика.

Вступ. Книги є не лише джерелом знань та культурної інформації, але й важливим елементом культурної спадщини. Вони дозволяють нам пізнати історію, традиції та передати культурний досвід наступним поколінням. Особливе місце серед українських літературних творів займає повість Миколи Гоголя «Ніч перед Різдвом». Цей твір, що містить глибокі народні мотиви, фольклорні елементи та символізм, є важливою частиною нашої літературної спадщини. Однак у сучасному світі важливо не тільки зберігати такі твори в їхній класичній формі, а й знайти нові способи їхнього представлення для сучасного читача. Враховуючи естетичні потреби сучасної аудиторії, дизайн книги є тим елементом, який дозволяє максимально точно відобразити дух твору та привабити нових читачів.

Матеріали та методи.

Матеріалом дослідження обрано об'єкти дизайну книги «Ніч перед Різдвом», взаємодія тексту та візуальних елементів у процесі оформлення.

Методи дослідження включають аналіз сучасних тенденцій книжкового дизайну, порівняльний метод для вивчення оформлення схожих творів та експериментальні методи для створення власної концепції дизайну.

Результати. Розробка дизайну книжки «Ніч перед Різдвом» Миколи Гоголя передбачає велику увагу до національної специфіки, зокрема до українських фольклорних традицій, які є важливою складовою цього твору. Як зазначає Ольшанський, важливим є поєднання візуальних та текстових елементів, що створює неповторну атмосферу, де кожен елемент допомагає передати не лише сюжет, але й емоційну складову твору. Дизайн обкладинки може включати символи українського Різдва, такі як дідух, сцени з святковими обрядами чи зимові пейзажі, які відтворюють атмосферу села Диканька, де відбуваються події твору.

Особливу увагу слід приділити стилізації персонажів твору — відьму Солоху, коваль Вакулу, чорта та інші фольклорні образи. Це дозволить створити унікальний візуальний стиль, що підкреслить магічну атмосферу

і фольклорні мотиви, характерні для Гоголівської казки. Типографіка також відіграє важливу роль у створенні дизайну книжки. Особливо важливо, щоб текст і діалоги героїв, що часто використовуються у вигляді «хмарок» (філактів), органічно поєднувалися з візуальними елементами. Це дозволить не лише зробити книгу естетично привабливою, але й забезпечить зручність сприйняття для читача. Текст повинен бути лаконічним і зрозумілим, а шрифт — відповідати стилю та епосі, яку відображає твір. Застосування народних шрифтів чи стилізованих рукописних шрифтів додасть книжці автентичності і зв'язку з українською літературною традицією.

Додатково, для створення цілісної атмосфери важливо також використовувати відповідні матеріали для друку та палітру кольорів, що буде відповідати зимовому настрою твору. Це може бути поєднання холодних кольорів (білі, сірі, сині відтінки) з яскравими акцентами, такими як червоний чи золотий, що символізує Різдво та святкову атмосферу. Дизайн книжки «Ніч перед Різдвом» має бути продуманим і гармонійним, щоб не лише передати основний зміст, але й створити емоційний зв'язок з читачем, наголошуючи на українській культурній спадщині і фольклорних традиціях.

Висновки

На підставі проведеного аналізу можна зробити висновок, що дизайн книги відіграє важливу роль у сприйнятті літературного твору читачем. Розробка оформлення видання «Ніч перед Різдвом» дозволила поєднати традиційні художні прийоми українського народного мистецтва з сучасними тенденціями графічного дизайну. Візуальна концепція видання сприяє кращому зануренню в атмосферу твору, а також підкреслює його національну культурну цінність.

Запропоновані дизайнерські рішення допомагають розкрити зміст книги не тільки через текст, а й за допомогою ілюстрацій, кольорової гами та

композиційних прийомів. Застосування сучасних технологій у процесі книжкового дизайну дозволяє створювати видання, які є одночасно естетично привабливими та зручними у використанні.

Таким чином, дослідження підтвердило важливість грамотного підходу до оформлення літературної класики з метою її популяризації серед сучасної аудиторії.